

THAJSKÉ OBJEVY

Climb the World je série, v níž vám budeme v každém druhém čísle přinášet informace z různých lezecky populárních oblastí naší planety.

Po dvou dnech v Ton Sai mám dost bezvýznamných cest, hromad odpadků a dalších návštěvníků, kteří beze studu zvrací a kálí vedle mého bungalovu. Thajsko – to musí být přece víc než jen bývalý lezecký ráj, který očividně míří k ekologickému kolapsu.

A tak jsem se vydal hledat cíle na okraji zájmu masy turistů, které splňuje nároky na kulturní autentitu, uvolněný pocit z dovolené a naděje na lezecké dobrodružství. Na ostrůvcích Koh Lao Liang a Koh Lao Noi v Andamanském moři, a také okolo města Chiang Mai na severu Thajska jsem to našel. Objevil jsem dokonce něco, co jsem vůbec nehledal.

Zkáza přináší vždy také nové šance

V taoismu je jeden výrok, který, zjednodušeně řečeno, zní: Zkáza přináší vždy také nové šance. To si beru k srdci, když si po dvou dnech pobytu v Ton Sai balím svůj batoh a chci jet pryč. Potkal jsem prostě příliš mnoho nemocných lidí, hygienické poměry v některých restauracích byly příliš odporné a odpadky smrděly doslova až k nebi. Ach ano, lezení. Cesty brutálně ztratily význam, nevyřešená otázka oprav mnoha cest...

Počet rušivých faktorů, které nakonec s tím vším nějak přímo či nepřímo souvisí, je stejně velký jako počet batůžkářů, kteří zaplavují toto místo. Turistické tsunami převládalo bývalý „lezecký ráj“. Nestaví se mu nic na odpor ve smyslu dlouhodobé strategie nebo ekologických perspektiv. A tak je toto jen asi 3 km² velké místo zběsilou rychlostí ničeno.

Už tady také není žádné „sabai-sabai“, což thajsky znamená „take it easy!“ Pionýry v jejich bambusových chatkách následují restaurace „domorodců“ v dřevěném stánku.

Když se přivalí lidí stane podezřele ziskový, žádá stát, a asi také mafie, oficiální, případně neviditelné, licence na levné ubytování, internetovou kavárnu nebo dopravu na loďkách. Na konci vývoje toužebně očekáváte pětihvězdičkový luxusní resort a někdo bude ještě bohatší a šťastnější. Tak jako v Railey, na druhé straně zálivu, probíhá i na Ton Sai téměř to samé.

Koh Lao Liang

Už z trajektu vidím na ostrově působivé řady skal. „To je ono,“ říká Mike Weitzmann, Američan žijící už šest let v Thajsku a patřící k vedení ekologického resortu na tomto asi 1 x 3 km velkém

ostrově v Národním parku Koh Phetra v jižním Andamanském moři. „Tady v Thajsku nemá pojem ekologie samozřejmě takovou hloubku jako v Evropě“ vysvětluje mi po svém zdejší realitu. Ale snažíme se toto místo jak jen to jde dlouhodobě spravovat.

To znamená co nejméně betonu, energie, prostředků, při současném omezení návštěvníků na max. 80 návštěvníků. A co si na ostrov přivezou, to také odvezou, zejména odpadky a splašky.

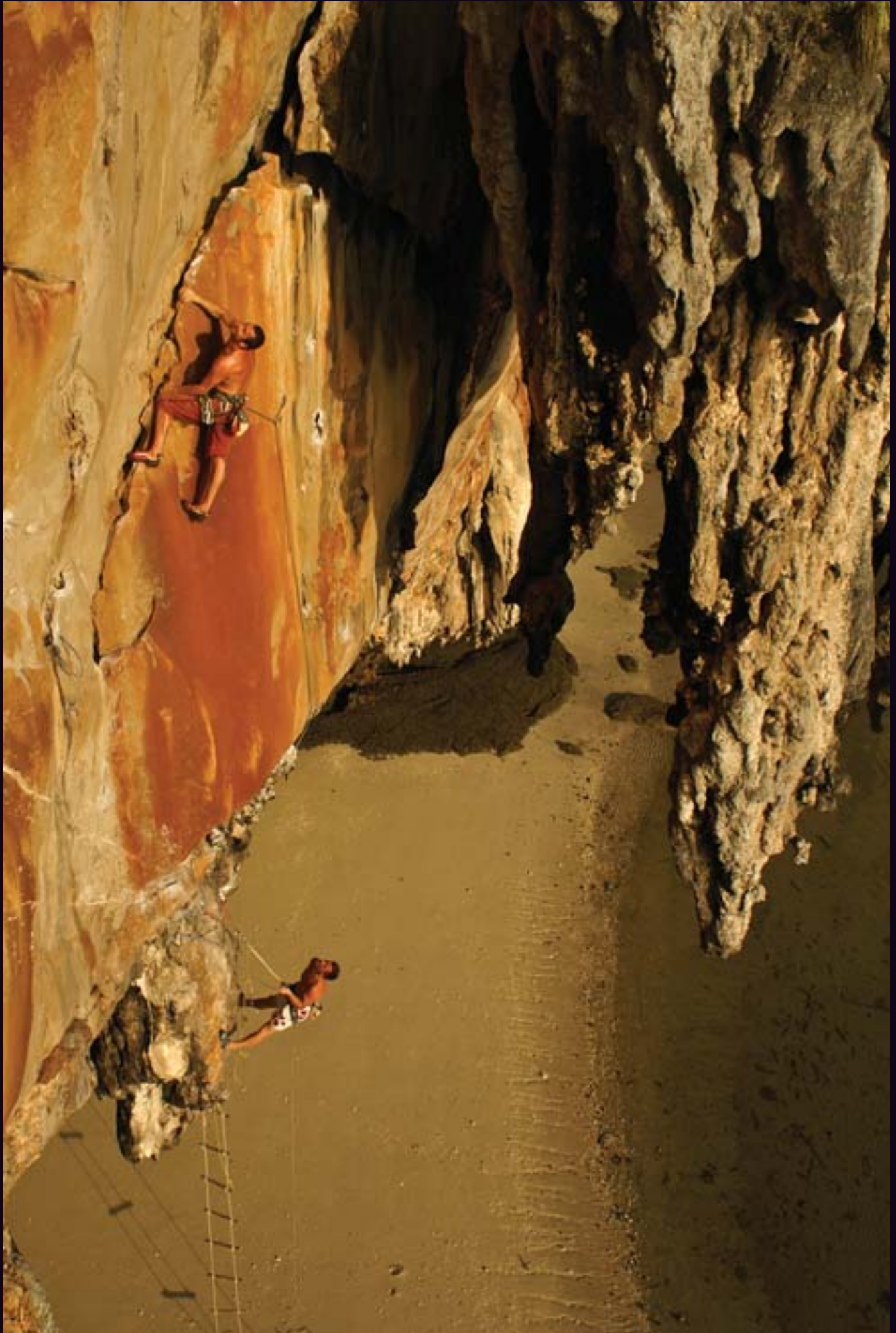
Vlastně jde o malou zátoku na západní straně ostrova, kilometr dlouhý a 80 m široký úsek s nádherně bílou písčnou pláží, několik velkých stromů, pár dřevěných budov a asi 30 komfortních stanů. Hned za tím se do výše táhnou příkré vápencové skály, plné krápníků.

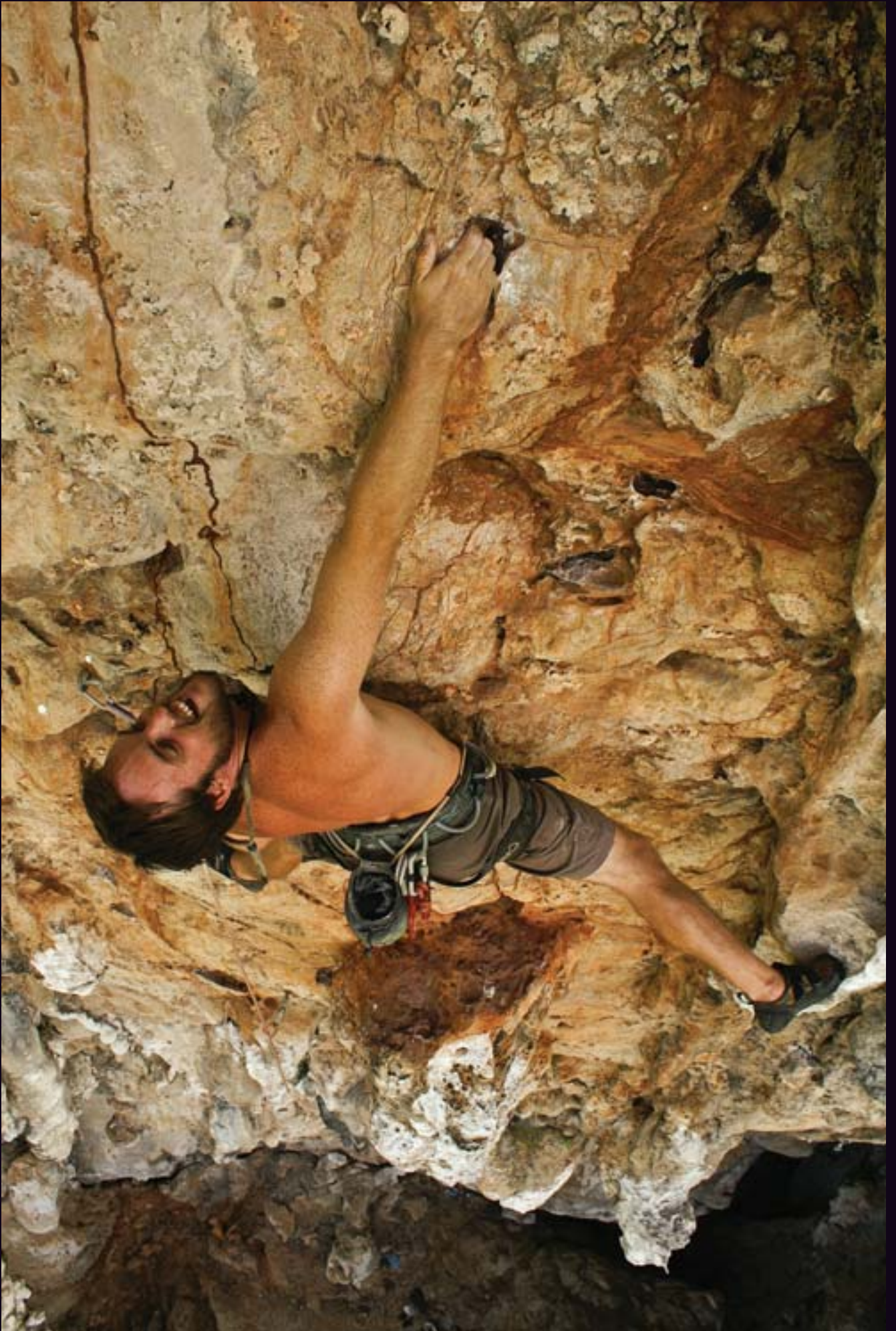
Pobyt zde je možný jen v rámci „all inclusive“ nabídky. To, co zní příšerně komerčně, je jednoduchý obchod. Za 25 euro na den si můžete 3x denně nacpat břicho a je v tom započítána i voda, kajaky a výbava na šnorchlování.

Na Lao Liang je poklidný rytmus. Stres se objeví snad pouze při nerovném vztahu mezi ženskými a mužskými návštěvníky. V našem případě vypadala věc následovně: čtyři chlapi, jedna neuvěřitelně krásná Kanadanka a vousatá Angličanka. Zbytek si domyslíte.

Oblast „The Bay“ je hned u stanů. Na jednom obrovském stalaktitu, který visí skoro k zemi, je několik pěkných 6a a 6b. Je to ideální místo pro začátečníky. Hned vedle se nachází „Ocean Wall“, kde je zřízeno na tucet linií od 6b do 7c. Mně se skály opravdu líbí, příkré atletické lezení na dobrých chyttech a lehátko hned u nástupu. Jištění „s horním“ s drinkem v ruce je standard. Á propos standard! Jištění je zde velmi, velmi dobré, všechny cesty jsou zajištěny stejným systémem. Trevor Massiah je Angličan a o své vousaté krajance nic neví. Zato je ale spolumajitel oblasti a sám tu zavrtal spoustu linií. Vysvětluje mi, že všude, kde je to možné, jsou provázány hodiny. Bud' kusy lan v přirozených otvorech, nebo jsou díry uměle vyvrtány a provlečeny řetězem. Dále se používá speciální lepidlo a titanové borháky. Panuje zde totiž extrémně agresivní kyselé prostředí, normální nýty by se po několika měsících zlomily nebo vytrhly. Trevor mě také zavedl k „Hollow Wall“, kde jsme vylezli několikadélkovou cestu „House of the rising sun“ – 6b-. Je to něco zvláštního, neboť ve 4. délce se může prolézt dírou ve stropě jeskyně ven a na jednu stojíte na špičce ostrova.

Kdo chce lézt „z moře“, ten může rovnou pokračovat k „Red Wall“. Podle stavu přílivu či odlivu vylezete z pláže nebo

z vody přes žebřík k prvnímu štandu. V této neobyčejné skalní oblasti je snad nejhezčí 6c v celém Thajsku, jejíž jméno nemůže být přesnější: „Golden“!

Podobné je to v posledním sektoru – „Easter Wall“, další báječná stěna přímo nad mořem, která se kvalitou řadí k ostatním zdejšími oblastem. Navíc je ideálně doplněna větším počtem těžších cest. Jak si tak jistím, tiše mi přišlo na mysl, že je to tu opravdu krásná lezecká destinace, ideálně tak na týden. V tom okamžiku pode mnou přistane kajak a o něco později stojí vedle mě Heide a Magda ze Švédska. „Ahoj, já jsem Gerhard. To je ale super město, co? Tady musíte zůstat alespoň dva týdny!“

Koh Yao Noi!

Mezi Phuket a Krabi leží ostrov Koh Yao Noi. Hned při příjezdu si všimnete, že čas tu běží nějak jinak. Několikrát jsem z našeho člunu objevil na okolních ostrůvcích jeskyně, v nichž žijí celé rodiny. Také na Yao Noi je rybolov a tradiční zemědělství hlavním zdrojem příjmů. Samozřejmě je turismus i zde, ale těch pár barů, bungalovů stojí nenápadně mezi lesy, poli a plantážemi gumovníků.

Seznámil jsem se s Jasmin z Německa, která zde vede malou cestovní agenturu jménem U Asia Tour. Zorganizovali mi pro první den ubytování, moped a lezeckého partnera. Společně jsme sedli na motorku a vyrazili. Asi za ½ hod. jsme na severním konci ostrova, kde se nachází většina masivů. „The Mitt“ je malá jeskyně a nabízí na nejlepší skále asi 20 cest do 35m délky, od 6a do 7c. Zde jsme potkali jednoho z hlavních „otevřáčů“ Ami Marca Mineru.

Když jsem jej a jeho přátele viděl při zřizování nových cest, bylo mi hned jasné, jaká je to dřina. Při 30 stupních a 110% vlhkosti čistit skály od popínavých rostlin není žádný med. Napřed vylezou technicky nahoru, upevní slaňák a potom při spouštění čistí a prohlížejí cesty a zavrátávají jištění. Bez práce těchto kluků by zde nebyly žádné cesty a chápu, proč mi Marc později v rozhovoru kladl na srdce, ať je podpořím několika sty nýty pro „zavrtávací fond“. Samozřejmě!

Když jsem potkal pár krajanů, naplánovali jsme den na Deep Water Soloing. Hlavně proto, že jeden chlapík, kterého všichni oslovovali „kámo“, bájil o super DWS možnostech. Příští ráno jsme se setkali plni energie na molu a už se nemohli dočkat naší objevné cesty. Nikdo netušil, že tento den bude nakonec patřit do kategorie: Zapomenout – Pohřbít – Nikdy o tom nemluvme! Abych to zkrátil, kromě jedné malé stěny jsme nenašli nic, co by si zasloužilo označení „vhodné k DWS“.

Samotný „kámo“, kterému správná poloha „geniálních skal“ ne a ne vytahnout na mysl, rozprášil po této katastrofě poslední entuziasmus a důvěru: „Zaplatíte mi a já najdu skály zítra, slibuji. No problem!“

Společně se svými krajany jsem musel tento večer spláchnout frustraci na jedné cool party v jejich ubytovně. Dany je něco jako táta pro všechny zdejší lezce. Jeho večere „all you can eat“ jsou legendární a jeho bouda má prostě super atmosféru.

Během svého pobytu zde jsem toho tu hodně podnikal. Hrál jsem s dětmi fotbal, obdivoval rýžová pole a vodní buvoly a chodil na kulinářské objevné výpravy na trh. Lidé jsou zde velmi otevření a přátelští. Převážná část domorodců je muslimy a několikrát za den volá muezzin megafonem na celý ostrov, že je čas k modlitbě. Tady jsem poznal Thajsko, jak jsem je dosud nevnímal. Cítil jsme se blíž lidem a jejich opravdovému životu.

Ještě několikrát jsme jeli k oblastem na severním konci ostrova, například „HD Wall“ nebo „Khao Dum“. Potenciál pro nové cesty je obrovský a každou sezónu přibude 20–30 nových cest.

Spíš ale upřednostňuji oblasti, kam musím doplnout na loďce, „Watchover“ nebo „Greathful Wall“. Ráno se sejdete na molu, nakoupíte jídlo a vodu, naložíte na loďku a vyrazíte. Cítíte studený ranní vzduch, voda šplouchá v nepravidelném rytmu přes příd' a stříká do obličeje. Konečně jste na místě, vylezete na skalní výběžek a strávíte tam většinu dne s lidmi, kteří se chtějí mít zkrátka fajn. Lezecké zanícení se drží trochu na uzdě, zkrátka obrovské vedro a výborná dovolenková nálada. Přesto padáme každý den do postele strhaní jako psi, jako bychom podnikli něco velkého.

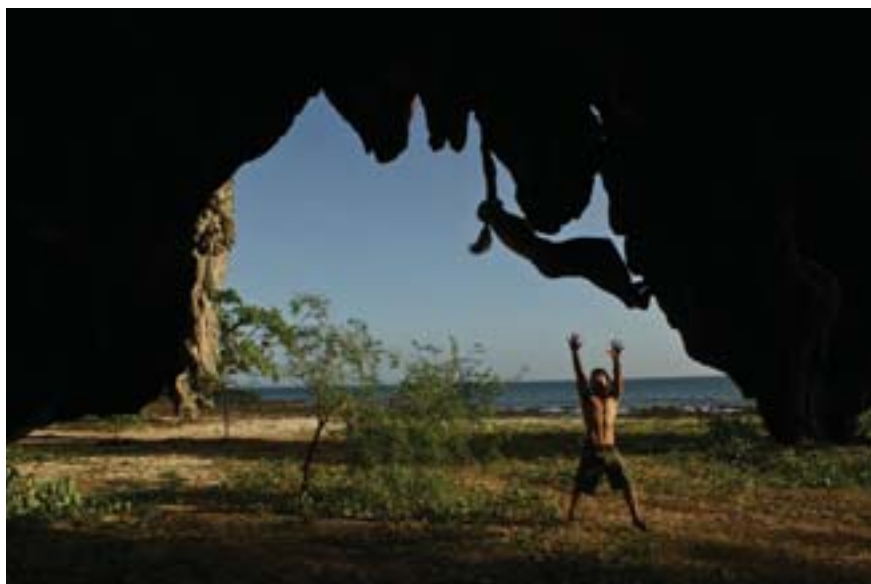
Sever - Chiang Mai

Další zajímavá oblast je asi 2.000 km na sever, v Chiang Mai. Nevím, jestli to má nějaký speciální důvod, ale i tady je hlavním hybatelem lezeckého života Američan. Josh Morris vede v Chiang Mai už pět let lezeckou agenturu Chiang Mai Rock Climbing Adventures – zkráceně CMRCA, outdoorovou školu s lezeckým obchodem a boulderovku.

Leze se půl hodiny autem od města, na Crazy Horse Buttress. 60metrový vápencový hřeben vypadá skutečně jako hlava koně, který právě vykouril příliš mnoho opia.

Josh si pronajal areál a stará se v celém okolí o nezvykle organizovaný servis. Od autobusů, záchodů na parkovišti, upravených cest a ukazatelů až po s láskou vystavené přístřešky a kvalitní jištění. „Dělá-

me to ze dvou důvodů“, říká Josh. Zprvé se chceme ukázat. Respektuji tuto zemi, v níž žiji, její kulturu a zvyky. Návštěvníci mají vědět, že mají povinnost se přizpůsobit a žít podle místních obyčejů. Proto zaměstnávám jen Thajce, celý podnik patří nám všem a přemýšlíme dlouhodobě. Zadruhé jsem na jihu viděl, co se stane, když někdo lezení opravdu nerozumí. Od začátku jsem to chtěl dělat jinak.

Právě cestuji s Janne, Mikkou a Harrim z Finska. Jsou ze skutečnosti, že Chiang Mai je jiné, než oblasti na jihu, trochu nešťastní. Je tu méně večírků, dohněda opálených dívek a skoro žádná pláž. Zato víc kultury ve formě buddhistických klášterů, původní thajské kuchyně, více či méně autentických thajských trhů, a také alternativní volnočasové nabídky jako trekking a kulturní výpravy do horských vesnic.

Znám je jen krátce a při společné snídani si všimnu lehkého chvění u Harriho a Mikka. Zatímco ostýchavě spolykám dva tousty a špatnou kávu, ti dva rychle vyžijou každý dvě piva, načež třes zmizí. A tak mi je jasné, že jsem se pustil na lezeckou výpravu s tvrdými skandinávskými alkoholiky. Jediný Janne vypadal, že má k alkoholu zdravý přístup a je motivován k lezení. Proto se stal mým lezeckým partnerem. Společně naše skupina po několika dnech jezdila ke Crazy Horse Buttress, který se svými 120 cestami v obtížnosti 5a až 7c měl co nabídnout každému podle chuti.

Nejpůsobivější zdejší oblastí je Anxiety Crises Cave. Je to velká jeskyně, jejíž střeška kdysi spadla. A tak dnes můžete vylézt na vrchol přes obrovský závěrečný převis, přičemž se mnohý z lezců neubrání lehkému nervovému chvění.

Pak se dozvídáme, že zde poblíž by měla být i jakási další nová oblast.

Jeden místní lezec nám nakonec lámanou angličtinou pomůže, nakreslí topo a domluví džíp. Následující tři dny lezeme na skalách Mai Dao a vzdáváme hold jejich zřizovatelům. Super lezecký park s patnácti cestami 6a až 8b+, ideální doplnění zdejší lezecké nabídky.

Masiv s cestami se nachází na úpatí horského pásma, kde ještě existují vesnice a lidé, kteří vám dovolí cestovat zpět časem. Skok do časů, kdy zdejší lidé žili naprosto izolovaně a soběstačně. Nikdo tu nemluví anglicky, a my se museli dorozumívát dětskou gestikulací, když jsme hledali místo na spaní. O něco později nás přijde pozdravit muž, jako bychom byli oficiální delegace a vede nás ke společenskému domu. Za zvědavých pohledů několika dětí si roztahujeme matrace a deky a loučíme se s mužem několika bankovkami. Byl to dlouhý den a jsme utahaní jako psi.

Chvilku poté, co jsme zhasli, promluvil Janne mlčení a říká: „Viděl jsi ty lidi, jak tu žijí?“ „Jo, sám nemůžu uvěřit, jak se tu zastavil čas.“ Brzo usínáme a nemůžeme se dočkat, až si příští den vesnici lépe prohlédneme.

Ráno je tu zima, jenom několik stupňů nad nulou. Jsem si ale jist, že finský klub alkoholiků se netřásl kvůli chladu. Potem pokryté obličejy mluví jasně: „Sakra, zapomněli jsme vzít pivo!“

Když jdu zemitou a zablácenou cestou vesnicí, vidím všude lidi vařit na otevřeném ohni. Prasata pod domy na kůlech na ně chrochtají. Ti lidé nevlastní takřka nic, pár rzi zčernalých hrnců, pár kusů oblečení, slaměnou matraci, víc v chatkách vidět není.

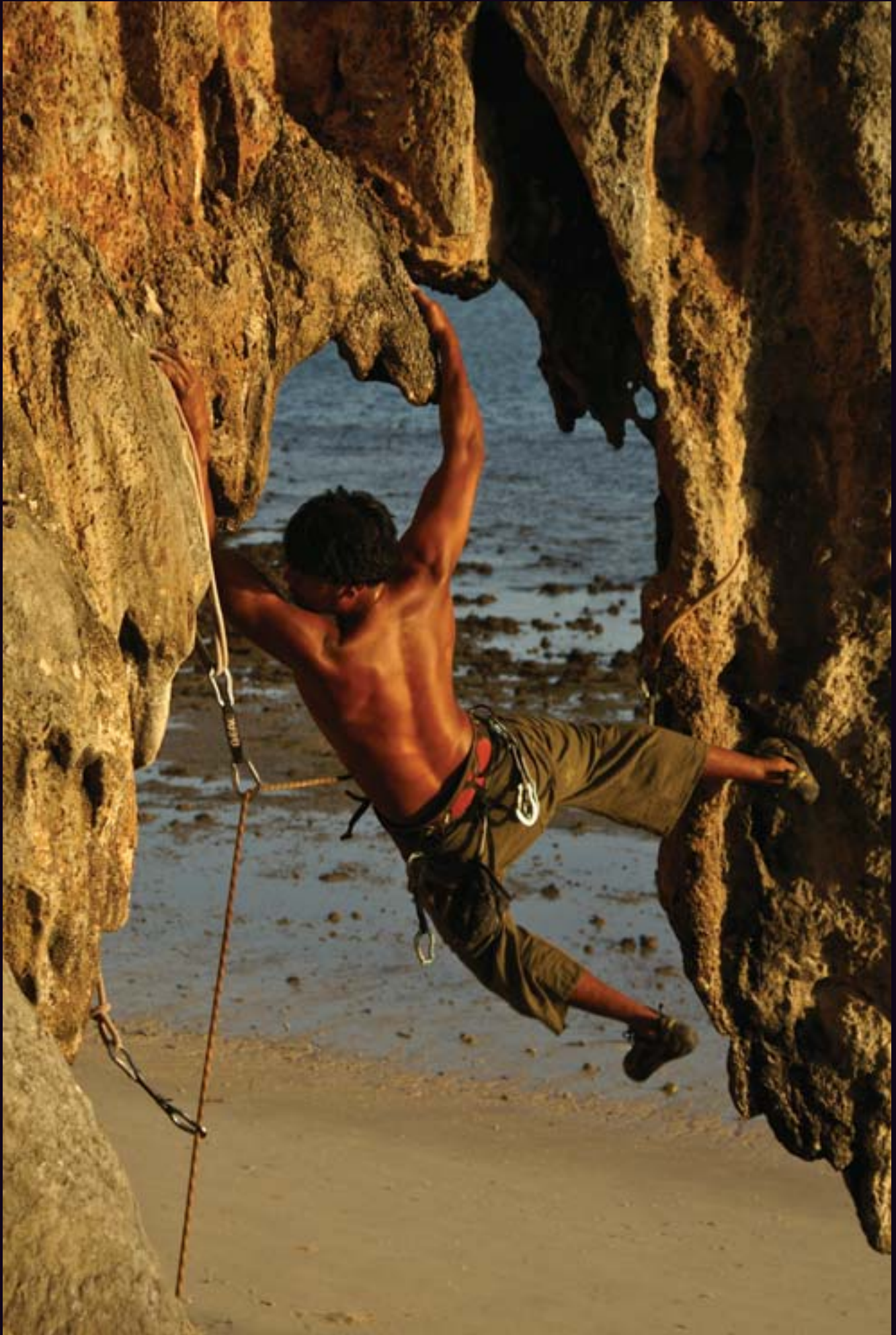
O něco později potkám jednu starou paní, která pochopí mou přátelskou gestikulaci a nechá se vyfotit. Když koukám skrz čočku, vidím nejen hrdý obličej, vidím mnohem víc.

Pokud existuje něco jako nezvratné poznání pravdy, stalo se mi to v tomhle okamžiku. Vidím jednoho z posledních zástupců kultury a generace, která brzo zmizí z naší Země. Intenzita a průzračnost, se kterou jsem tak lehce odhodil všechny vývojové kroky mezi našimi světy se mi zaryly hluboko do podvědomí.

Moje lezecká objevná cesta mi ukázala nejen nová místa. Zavedla mne daleko za často omezený horizont samotného sportu. A navíc jsem našel něco, co jsem vůbec nehledal, ale zdá se mi to jako neobyčejně cenný dárek. Rozumím světu, ve kterém žiji snad o malinký kousek víc než dřív.

text | Gerhard Schaar

foto | autor

Info

Nejlepší roční období: listopad – únor
Příjezd: let do Bangkoku, odtud do Krabi nebo Phuketu.

Koh Yao Noi je z Phuketu nebo Krabi dosažitelný na lodi.

Do Koh Lao Liang se jezdí z Krabi (z autobusového nádraží). Nejlépe busem do Tranguu. Kdo se nahlásil na pobyt v Koh Lao Liang, toho zde vyzvednou.

Užitečné webové odkazy: www.airasia.com a www.thaiair.com

Alternativa: Busem z Bangkoku do Krabi, případně vlakem do Surat Thani a odtud dále autobusem.

Výzbroj: 70 m lano s obalem, 15 expresek (nejlépe eloxovaných, kvůli slané vodě), sedák, boty a kartáč na stírání písku z nohou.

Důležité upozornění pro všechny, kteří chtějí na své dovolené zavřít nové cesty. Je důležité se vždy na místě informovat, zda je děláni nových cest dovoleno a na možná úskalí. Kdo například v Andamanském moři narazí, byť neúmyslně, na vykradače ptačích hnízd, má velkou šanci, že bude zastřelen.

Na osazování se hodí pouze jištění z materiálu odolného korozi (kvůli blízkosti moře). Vrtačku a vhodné lepidlo včetně pistole můžete koupit na Krabi.

Léky: Měli byste mít alespoň něco proti průjmu, zvracení a proti chřipkovým infekcím.

Isotonické nápoje: Buď můžete koupit velké balení v lékárně v Krabi, nebo si je vzít s sebou z domu.

Tip: Ve vesnicích si zpravidla můžete koupit velké kanystry s vodou určené k opětovnému znovunaplnění a z nich potom doplňovat příruční láhve.

Důležité kontakty:**Koh Yao Noi**

U Asia Tour – Jasmin Mück (Němka): www.thaihideaway.com, jasmin@thaihideaway.com

The Mountain Shop – Marc and Heather Miner: www.themountainshop.org

Koh Lao Liang

Mike Weitzmann: www.laoliangresort.com, info_laoliang@yahoo.com

Chiang Mai

CMRCA – Josh Morris: www.thailandclimbing.com

Topa: Na www.gerhardschaar.com je cestovní průvodce s mnoha důležitými detaily, jako jsou kupříkladu místa odjezdu lodí, časy odjezdů, přesné popisy cest včetně lezeckého topa pro Koh Lao Liang.

Další možnosti: www.themountainshop.org

Lezecký průvodce „Rock climbing in Northern Thailand“ od Joshe Morrise, ke koupi v Chiang Mai

Lezecký průvodce „Rock climbing in Thailand“ od Elke Schmitz Wee Changrua.

Crazy Horse Head

Gerhard Schaar - Ton Sai - Ao nang Tower - 1st pitch - 6b

